

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Ομιλία
Του Γενικού Διευθυντή
του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ)
Διονύση Νικολάου

Στην ετήσια εκδήλωση του Money Show
που διοργανώνει το
Ελληνογερμανικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο
Corporate Social Responsibility Forum:
Από την Υπεύθυνη Επιχειρηματικότητα
Στην Επιχειρηματική Ευκαιρία

με θέμα:
**«Η κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά
ως παράγων οικονομικής ανάπτυξης»**

Αθήνα, 20 Ιανουαρίου 2007

Κυρίες και κύριοι,

Η πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και η διεθνοποίηση της οικονομίας, που επιτελείται μέσα από την ελεύθερη κίνηση του κεφαλαίου και την απελευθέρωση των αγορών σε παγκόσμιο επίπεδο, έχει δημιουργήσει νέα δεδομένα.

Στην αρχική της μορφή τον 18^ο και 19^ο αιώνα, η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, αυτοπεριοριζόταν στη βελτίωση των φυσικών συνθηκών εργασίας.

Το επόμενο βήμα στην εξέλιξη ήταν η φιλανθρωπία και χρησίμευε ως άμυνα για την αναληψία του καπιταλιστικού συστήματος και του επιθετικού συνδικαλισμού.

Αργότερα γίνεται η βάση δημοσίων σχέσεων και προσωπικής προβολής του επιχειρηματία.

Καθώς το κοινωνικό κράτος αναλαμβάνει την ευθύνη για την ελάχιστη αμοιβή και σύνταξη, η παρέμβαση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας υποβαθμίζεται.

Μετά το 1975 η εμφάνιση του στασιμοληθωρισμού, η πετρελαϊκή κρίση, η κρίση των δημοσιονομικών και τα προβλήματα προστασίας του περιβάλλοντος, αποτελούν τις νέες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες που αντιμετωπίζει η επιχείρηση.

Σήμερα, με τον όρο «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη» εννοούμε τη συστηματική, οργανική και εθελοντική «ενσωμάτωση» από τις εταιρείες στην επιχειρηματική τους λειτουργία, δραστηριοτήτων με κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτιστική διάσταση, με ουσιαστική συνεισφορά προς το κοινωνικό σύνολο.

Η έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης αποκτά διαρκώς μεγαλύτερη σημασία, σε ευρωπαϊκό και σε παγκόσμιο επίπεδο, και αποτελεί μέρος της

συζήτησης για την παγκοσμιοποίηση, την ανταγωνιστικότητα και την αειφορία. Στην Ευρώπη, η προώθηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης ανταποκρίνεται στην ανάγκη προάσπισης των κοινών αξιών, καθώς και στην ανάγκη να αυξηθεί η αλληλεγγύη και η κοινωνική συνοχή.

Η επιχείρηση πάντα είχε αναγνωρίσει ότι διαδραματίζει έναν σημαντικό ρόλο, στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Δημιουργείται μία δυναμική σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ επιχείρησης και κοινωνίας, σχέση πρωτίστως «οικονομική», αφού βασικός σκοπός της επιχείρησης είναι το κέρδος, αλλά, η οποία όμως, για να έχει κοινωνικό έρεισμα και για να έχει μακροχρόνια βιώσιμη προοπτική, πρέπει στη βάση της να γίνει μία σχέση ώριμη και ουσιαστική, δείχνοντας περισσότερη ευαισθησία στις αρχές, τις ανάγκες και τις προσδοκίες όλων όσων επηρεάζουν την επιχείρηση ή επηρεάζονται από αυτήν και η οποία θα συνδυάζει ταυτόχρονα κοινωνικά και περιβαλλοντικά στοιχεία.

Η επένδυση από μέρους των επιχειρήσεων στην ευημερία των κοινωνιών εξελίσσεται σε απαραίτητη προϋπόθεση για τη μακροπρόθεσμη και βιώσιμη επιχειρηματική τους δραστηριότητα.

Στον 21^ο αιώνα, με τις μεγαλύτερες οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις, οι επιχειρήσεις κρίνονται αυστηρά και καθημερινά. Το ίδιο το συμφέρον τους επιβάλλει να προσπαθούν περισσότερο. Τις υποχρεώνει να βασίζονται στην αξιοκρατία, στη δημιουργική πρωτοβουλία, στην επαγγελματική συνείδηση, στο σχεδιασμό και στην έμπνευση.

Και τις οδηγεί υποχρεωτικά σε επενδύσεις και σε αυξημένες παροχές προς τους εργαζομένους. Αυτή η επιτυχία των σύγχρονων επιχειρήσεων, τις ωθεί να έχουν αυξημένο αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, καθώς λειτουργούν και δραστηριοποιούνται μέσα σε ένα περιβάλλον όπου:

- Ο παραδοσιακός ρόλος του κράτους σταδιακά υποβαθμίζεται λόγω δημοσιονομικών προβλημάτων, αφήνοντας έτσι ένα κενό στο κοινωνικό πεδίο.
- Οι ταχύτατες εξελίξεις στη τεχνολογία δημιουργούν νέες γενιές ανέργων
- Οι παραδοσιακές πολιτικές για την αντιμετώπιση της ανεργίας δεν στοχεύουν στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων για την προσαρμογή σε νέες δουλειές.

Έτσι η σύγχρονη επιχείρηση καινοτομεί, παράγει πλούτο, δημιουργεί θέσεις εργασίας, εφαρμόζει τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης, έχει συνείδηση της κοινωνικής της ευθύνης. Επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό του τόπου, στη κοινωνική σταθερότητα, στην εθνική προοπτική.

Επενδύει στην έρευνα και τεχνολογία, στην προστασία του περιβάλλοντος, στις νέες εναλλακτικές μορφές ενέργειας. Έτσι δημιουργεί ένα ανταγωνιστικό εθνικό κεφάλαιο στον παγκόσμιο οικονομικό ανταγωνισμό.

Η σύγχρονη έκφραση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης έχει κατά συνέπεια, μια πολύ ευρύτερη κοινωνική και ηθική βάση : Είναι η αυτοδέσμευση στη τήρηση των υποχρεώσεών μας, υποχρεώσεων που είναι μεγαλύτερες από τα δικαιώματά μας.

Με την υιοθέτηση δράσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, οι επιχειρήσεις αναλαμβάνουν τον κοινωνικό τους ρόλο και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εποχής με αποτέλεσμα:

- Να καρπώνονται τα οφέλη από τις προσπάθειές τους, όπως τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων τους ως επακόλουθο της αύξησης της παραγωγικότητας, την καλύτερη απήχηση σε επενδυτικούς κύκλους, την αύξηση επιχειρηματικών ευκαιριών, την υψηλή ανταγωνιστικότητα, την αύξηση της κερδοφορίας, την ένταξη των επιχειρήσεων σε ειδικούς χρηματιστηριακούς και τραπεζικούς δείκτες αξιολόγησης.
- Επιτυγχάνουν βελτίωση της εταιρικής τους εικόνας, μέσω ενός κοινωνικά υπεύθυνου εταιρικού προφίλ, επέκταση της φήμης και της πελατείας τους, καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες των πολιτών - καταναλωτών,
- Συμβάλλουν σε θετικότερη επίδραση στο περιβάλλον, ασφαλέστερο και ευχάριστο εργασιακό περιβάλλον, ικανοποιημένο και παραγωγικό ανθρώπινο δυναμικό και καλύτερες εργασιακές σχέσεις.

Για να είναι επιτυχείς αυτές οι δράσεις, όμως, πρέπει να αναπτύσσονται εθελοντικά από τις επιχειρήσεις, καθώς οι προσπάθειες ρύθμισής τους θα ήταν αντιπαραγωγικές, γιατί θα κατέπνιγαν τη δημιουργικότητα και την καινοτομία στις επιχειρήσεις που τις προωθούν, και θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ασυμβίβαστες προτεραιότητες για τις επιχειρήσεις, που λειτουργούν σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές και βρίσκονται σε διαφορετικές φάσεις του κύκλου ανάπτυξης της επιχειρηματικής τους δράσης.

Στον ΣΕΒ πιστεύουμε στις αρχές του επιχειρηματικού ήθους και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Ταυτόχρονα, ενισχύουμε τον κοινωνικό ρόλο των επιχειρήσεων και προβάλλουμε τη σημαντική συνεισφορά των μελών μας στο κοινωνικό σύνολο. Ενθαρρύνουμε όλα τα μέλη μας να συμπεριλάβουν στην εταιρική τους στρατηγική θέματα που άπτονται της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, να υιοθετήσουν κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και να ευαισθητοποιηθούν στα θέματα της αειφόρου ανάπτυξης, με σεβασμό στο φυσικό μας περιβάλλον :

Ο ΣΕΒ έχει εντάξει στην αποστολή του (**Mission Statement**) τη σύγχρονη έννοια του εταιρικού πολίτη και τη σημασία της κοινωνικής ευαισθησίας για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να διαδραματίσουν έναν πιο ενεργό ρόλο απέναντι στις προκλήσεις και αλλαγές που συμβαίνουν στην παγκόσμια κοινωνία.

Στη Γενική μας Συνέλευση το 2005, υιοθετήσαμε τη «**Χάρτα Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των Επιχειρήσεων**», προκειμένου να διασφαλίσουμε ένα σύγχρονο περιβάλλον που θα διασφαλίσει την επιχειρηματικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη. Η Χάρτα αποτελεί ένα κείμενο αρχών και αξιών, με το οποίο οι ελληνικές επιχειρήσεις δηλώνουν την αυτοδέσμευσή τους να αναγνωρίσουν και να «τιμήσουν» τις υποχρεώσεις τους, διεκδικώντας παράλληλα και τα δικαιώματά τους.

Ένας από τους κυριότερους παράγοντες επιχειρηματικής ηθικής στους οποίους βασίζεται η Χάρτα είναι η πίστη στην υποχρέωση ανταπόκρισης στις απαιτήσεις της κοινωνίας και την εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής ευθύνης.

Ο ΣΕΒ θεωρεί ότι πρακτικές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης συμβάλλουν όχι μόνο στην αύξηση της απασχόλησης αλλά και στη βελτιστοποίηση του επιπέδου της ποιότητας της απασχόλησης.

Στο πλαίσιο αυτό, υπογράψαμε, από κοινού με την ΓΣΕΒΒΕ, την ΕΣΕΕ, το ΕΒΕΑ και το Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, **Πρωτόκολλο Συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας** για την προώθηση ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες στις επιχειρήσεις, αναγνωρίζοντας ότι οι ίσες ευκαιρίες και η ίση μεταχείριση σε όλα τα στάδια του επαγγελματικού βίου είναι κοινωνική επένδυση, η οποία συμβάλλει τόσο στην αυτοδυναμία των ατόμων και την ενίσχυση της αξιοπρέπειάς τους, όσο και στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Όπως θα γνωρίζετε, ο ΣΕΒ είναι ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και συμμετέχει στο ΔΣ του Δικτύου.

Επίσης, πραγματοποιήσαμε το πιλοτικό **πρόγραμμα «Επιχειρηματικότητα Νέων**, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο του Υπουργείου Παιδείας, και τον διεθνή οργανισμό Junior Achievement International. Πρόκειται για μία καινοτόμο και πολύ σημαντική πρωτοβουλία του ΣΕΒ που είχε στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε οικονομικά και επιχειρηματικά θέματα και την καλύτερη γνώση των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας. Για την υλοποίηση του προγράμματος συνεργάστηκαν περίπου 150 επιχειρήσεις μέλη μας, οι οποίες προσέφεραν οικιοθελώς τα στελέχη τους προκειμένου να διδάξουν κύριες επιχειρηματικές έννοιες σε μαθητές δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου σε 150 σχολεία από όλη την Ελλάδα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του πιλοτικού προγράμματος, ο ΣΕΒ προχώρησε τον Νοέμβριο του 2005 στην ίδρυση του μη κερδοσκοπικού **Σωματείου «Επιχειρηματικότητα Νέων»**, το οποίο - σε συνεργασία με τις ελληνικές επιχειρήσεις και το ελληνικό δημόσιο και ιδιωτικό εκπαιδευτικό σύστημα όλων των βαθμίδων - αποσκοπεί στην εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων που προάγουν την επιχειρηματική σκέψη των νέων ανθρώπων και, κατά συνέπεια, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας.

Τα ιδρυτικά μέλη του Σωματείου είναι όλα επιχειρήσεις με κοινωνική ευαισθησία που στηρίζουν έμπρακτα αυτήν την προσπάθεια και είναι πρόθυμα να συνδράμουν προκειμένου να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τους νέους ανθρώπους να κατανοήσουν τη σύγχρονη έννοια της επιχειρηματικότητας, προτρέποντας παράλληλα τις επιχειρήσεις να ευαισθητοποιηθούν και να κινητοποιηθούν στην προσφορά και συμβολή στην υλοποίηση εθνικού επιπέδου στόχων, όπως είναι η εκπαίδευση των νέων, μέσω πάντα εθελοντικών εταιρικών πρωτοβουλιών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο ΣΕΒ ενστερνίζεται τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ανάπτυξη της γνώσης σχετικά με πολιτικές και πρακτικές πάνω στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών μεταξύ των επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, στηρίζουμε την **Ευρωπαϊκή Συμμαχία για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη**, την οποία δημιούργησαν δύο Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Επιχειρήσεων - Βιομηχανίας και Απασχόλησης - Κοινωνικών Υποθέσεων), στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης που παρουσιάστηκε τον

Μάρτιο του 2006 για την «Πραγμάτωση της εταιρικής σχέσης για τη μεγέθυνση και την απασχόληση: να γίνει η Ευρώπη πόλος αριστείας στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης».

Η Συμμαχία εγκαινιάζει μία καινούρια «απευθείας» συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, και έχει στόχο να αποτελέσει σημείο εκκίνησης για καινοτόμες εταιρικές πρακτικές, να παράσχει κίνητρα για σχετικές ιδιωτικές πρωτοβουλίες, να προωθήσει τη δικτύωση, την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσης και να συμβάλλει στη δημιουργία κοινών έργων μεταξύ επιχειρήσεων και stakeholders.

Πέρα όμως από τις ενέργειες που μόλις σας ανέφερα για τη διάδοση του πνεύματος της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, έχουμε πολλή δουλειά να κάνουμε ακόμη:

- Η δέσμευση των στελεχών μας ως προς την εταιρική κοινωνική ευθύνη δεν είναι πάντα δεδομένη
- Η αποδοχή της κοινής γνώμης ως προς αυτόν τον θετικό ρόλο που μπορεί να παίξει η κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση είναι ανεπαρκής
- Οι δημόσιες επιχειρήσεις μακράν απέχουν από τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης.
- Η επένδυση σε γνώση, σε κατάρτιση, σε καινοτομία που ενθαρρύνουν και προωθούν την ΕΚΕ, υστερεί.

Κυρίες και κύριοι,

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αποτελεί αναμφισβήτητα μία σύγχρονη προσέγγιση διαχείρισης, η οποία εμπλουτίζει την ανταγωνιστικότητα, στηρίζει την κοινωνική συνοχή και συμβάλλει ουσιαστικά στη περιβαλλοντική προστασία.

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι μια πολυδιάστατη έννοια που καλύπτει τους κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς προβληματισμούς, και η οποία εξελίσσεται συνεχώς μέσα από την ποικιλομορφία της αγοράς. Οι προσπάθειες να ρυθμιστεί ή να τυποποιηθεί μια τέτοια εγγενώς δυναμική διαδικασία της εθελοντικής δράσης θα κατέπνιγαν αυτό το πολύ θεμελιώδες χαρακτηριστικό.

Ο ρόλος του κράτους έγκειται στη βελτίωση του επενδυτικού και του φορολογικού περιβάλλοντος και στην εξασφάλιση περισσότερων επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, καθώς και στη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ίδρυση και ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων και την ενίσχυση της υγιούς επιχειρηματικότητας.

Θα κλείσω την παρέμβαση μου αυτή με μια αναφορά στο δικό μας ρόλο, των επιχειρηματιών και των στελεχών που διοικούν τις σύγχρονες επιχειρήσεις:

Ο βασικός παραδοσιακός μας ρόλος μέσα στην κοινωνία, είναι να αναλαμβάνουμε ρίσκα. Αν δεν το κάνουμε εμείς, κανένας άλλος δεν θα το κάνει και η όποια οικονομία, αργά ή γρήγορα θα τελματώσει. Οφείλουμε να κατανοήσουμε ότι οι νέες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που διαμορφώνονται σταδιακά, μας χρεώνουν με ένα συμπληρωματικό ρόλο: Της φροντίδας για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Στο βωμό αυτό του στόχου που αποτελεί την αναγκαία αν και όχι ικανή συνθήκη για την επιβίωση και ανάπτυξη της ίδιας της επιχείρησης, οφείλουμε:

- Να επιδείξουμε ευρύτητα πνεύματος, μακρόχρονη προοπτική και ικανότητα σύνθεσης και ερμηνείας των πολλών και πολύπλοκων παραγόντων που προσδιορίζουν το σημερινό οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον.
- Να εργασθούμε συστηματικά για την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ένταξης των ανέργων στον οικονομικό ενεργό πληθυσμό.
- Να προωθήσουμε την έρευνα και ανάπτυξη, διότι έτσι δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας.
- Να συνεργασθούμε όλοι μαζί για τη δημιουργία ενός νέου περιβάλλοντος που ευνοεί την επιχειρηματικότητα.

Τίποτα από όλα αυτά δεν θα γίνει από μόνο του και τίποτα δεν θα μας αποδοθεί δικαιωματικά. Θα πρέπει να πολεμήσουμε για την υλοποίηση των στόχων αυτών.

Ως σύγχρονη κοινωνική ευθύνη νοείται η ικανότητά μας να αναγνωρίσουμε ότι οι δυνάμεις της εργασίας, δηλαδή εργαζόμενοι και εργοδότες έχουν κοινά συμφέροντα που απορρέουν από την ανάπτυξη της οικονομίας μας.

Είναι η ικανότητά μας να διαμορφώσουμε κοινές αποφάσεις με τους άλλους κοινωνικούς εταίρους και να υιοθετήσουμε κοινές δράσεις.

Είναι η υποχρέωσή μας να διαμορφώσουμε λόγο που είναι κατανοητός στο κοινωνικό σύνολο.

Αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση που αντιμετωπίζει η επιχειρηματική τάξη και αυτή είναι η νέα ηθική προς την οποία οφείλουμε να προσαρμοστούμε.

Η ανάπτυξη της χώρας μας είναι η μεγάλη μας κοινωνική ευθύνη.

Σας ευχαριστώ.